

Meseria de pietrar

Este una dintre meseriile, ca de altfel și altele, care au dispărut din Valea Almăjului. În Monografia Bozoviciului, autorii consemnează, la meseriașii din perioada interbelică: *Aldescu - pietrar pentru monumente funerare*, în realitate, ultimul pietrar din Bozovici fiind Ion Popiști (informația este de la înv. Pavel Aldescu, vecin cu meseriașul).

Dezvoltarea acestei meserii la Bozovici a fost favorizată de existența unui zăcământ de *brusă* (gresie - rocă sedimentară dură, formată prin cimentarea nisipurilor cu diverse materiale), o rocă care se prelucrează relativ ușor, cu dalta și ciocanul, găsită în zona ogașului lui *Călăpătru* (după *Păgijelul Mic*).

Pietrarii din Bozovici nu executau numai monumente funerare, adică cruci, ci și alte obiecte ce erau utile pentru viața de zi cu zi a almăjenilor. Pentru ca uitarea să nu se aștearnă peste munca acestor adevărați artiști ai obiectelor din piatră, în continuare, vă prezentăm câteva dintre lucrările realizate de ei de-a lungul timpului.

Referitor la cruci, cea mai mare parte o reprezintă crucile din *morțarie* (cimitir), cele mai vechi fiind cele din *avlie* (curtea bisericii) și de la *Morțaria Bătrână* (vechiul cimitir din Bozovici, actualmente, Cimitirul eroilor); mai există o serie de cruci plasate în diferite locuri, care marchează anumite puncte deosebite (margini de sat, de hotar) dar și unele evenimente; spre exemplificare, înainte de podul Tăriei, pe stânga, era o cruce deasupra unui izvor, pusă de doi bozovicieni pentru iertarea păcatelor, deoarece furaseră o vacă; o altă cruce, la vreo 3 km de podul Agreșului, spre pădure, a fost pusă pentru ca în zona respectivă să nu mai vină *piatra* (grindina). Fotografia reprezintă crucea lui Dizelă plasată pe drumul național 57B.

Referitor la forma acestor cruci distingem: Crucea latină - care evocă sacrificiul suprem pe care l-a făcut Iisus Hristos pentru a răscumpăra păcatele omenirii și Crucea trilobată - care evocă Sfânta Treime prin capetele sale în formă de trifoi.

În continuare, vă prezentăm câteva dintre realizările pietrarilor din Bozovici.

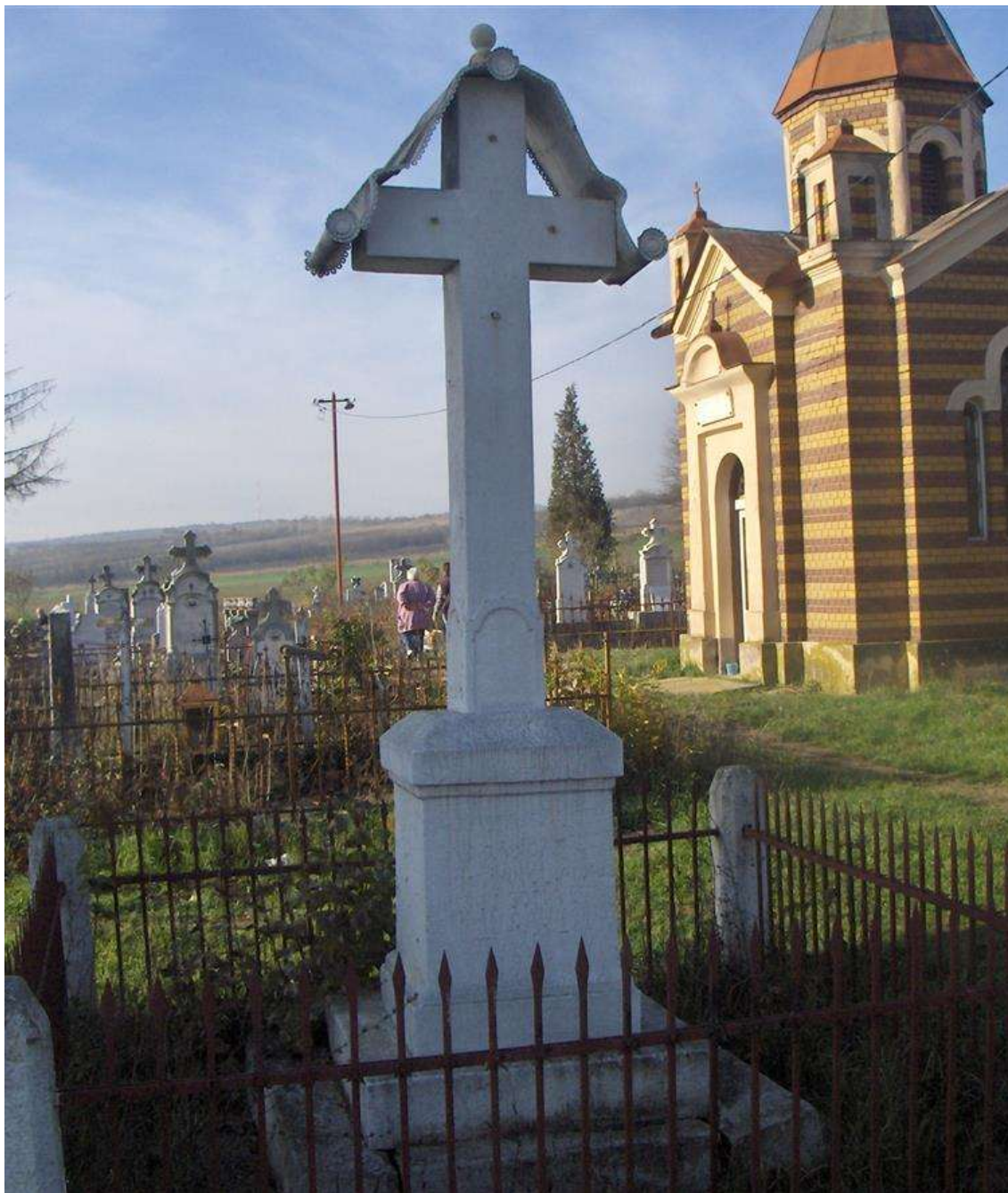
Cruce trilobată din avlia Bisericii

Cruce latină din Morțaria bătrână și detaliu

Cruce latină în zona centrală a Morțâriei

Ansamblu de cruci (inclusiv o piatră funerară în formă de obelisc)

Cruci latine

Cruci trilobate

Albii pentru adăpatul vitelor puse lângă bunar (fântână)

Pietre de colț puse la porți pentru protejarea zidurilor, dar și pentru susținerea porților

Trepte pentru scara de la intrarea caselor grănicerești

Arcadă făcută din brasă deasupra unui ogaș

Piatră pentru tocilă (polizor manual)

Suport pentru stâlp

Stâlpi pentru garduri din fier

Râșniță pentru măcinat sare

Albie de evacuare a apei de la burlan

